

การเดินทางของเจ้าปลาน้อย

ในฤดูกาลน้ำแดง

Nature Toon การ์ตูนสื่อความหมายธรรมชาติ

....กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว...
ยังมีลูกปลาร้อยตัวน้อย อาศัยอยู่ในท่งน้ำท่วมอันอุดมสมบูรณ์
เจ้าลูกปลาน้อยมีความสุขมาก

ทุ่งน้ำท่วมคืออะไรนะเหรอ ?

มันก็คือพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมถึง หรือที่เรียกว่า “ป่าบุงป่าทาม”

ช่วงหน้าแล้ง : ก็จะเป็นป่าบนบก

ช่วงหน้าฝน : น้ำจะเอ่อท่วม
พืชพรรณต่างๆ จะจมอยู่ใต้น้ำ

ทุ่งน้ำท่วมบางแห่ง เช่น ลุ่มน้ำสงคราม หรือ ทะเลสาบเขมร
จะขยายขนาดขึ้น 3 เท่าในฤดูน้ำหลาก เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อนที่สำคัญมาก

เจ้าลูกปลาน้อยและเพื่อนๆ ของมัน ชอบทุ่งน้ำท่วมมาก

ในแม่น้ำลำธารปกติ ไม่ค่อยมีพืชพรรณใต้น้ำมากนัก
เวลาน้ำท่วมทุ่งบนบก จึงเปรียบเสมือนภัตตาคารสุดหรูของเหล่าลูกปลาน้อยๆ

กินพืชใต้น้ำ

กินไส้เดือนหรือแมลงที่จมน้ำ

เมื่อพืชเน่าก็มีแบคทีเรียมากิน
สิ่งมีชีวิตเล็กๆมากินแบคทีเรีย
ปลาก็มากินเจ้าตัวนี้อีกที

+ ตะกอนที่
น้ำพัดมา

ปุ๋ย

แพลงก์ตอนพืช

พืชเน่า+ตะกอน เป็นปุ๋ยชั้นดีให้
แพลงก์ตอนพืช ซึ่งเป็นอาหารปลา

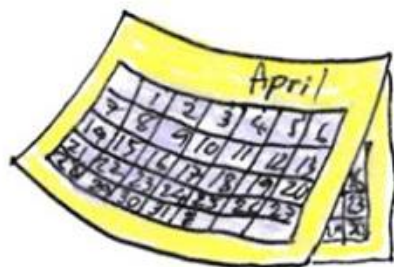

ไรแดง

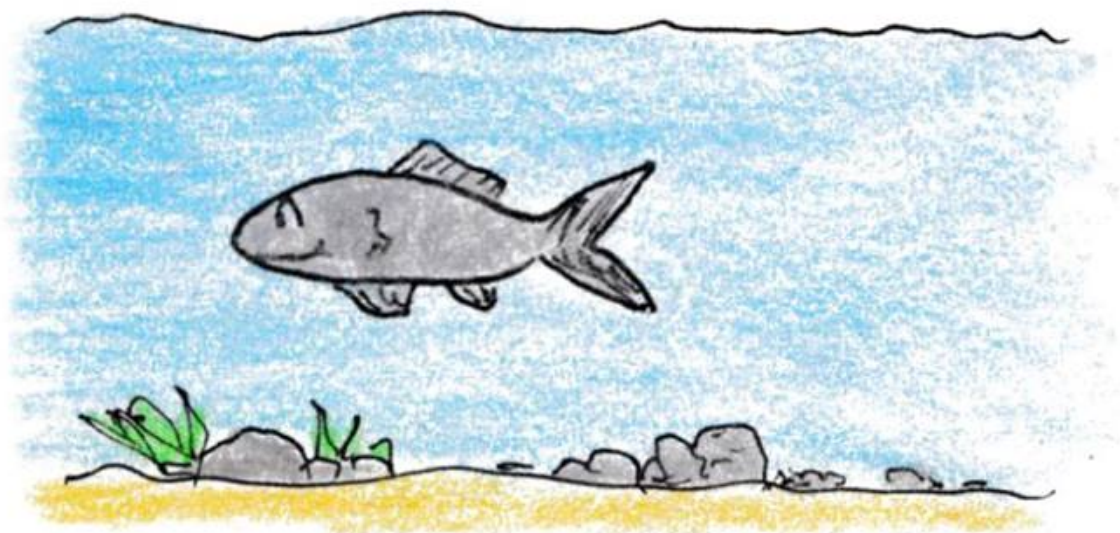

ไรแดงก็มา
ปลาก็กินไรแดง

เวลาผ่านไป

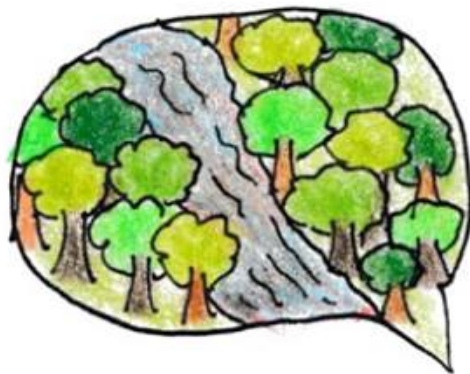

เจ้าลูกปลาน้อย เติบโตเป็นปลาผู้ใหญ่โตเต็มวัย

แล้วฤดูกาลสำคัญก็มาถึง.... “ฤดูกลน้ำแดง”

เข้าหน้าฝน น้ำจากป่าจะพัดพาตะกอนลงมา
ทำให้น้ำเริ่มขุ่นและไหลแรงขึ้น ออกซิเจนในน้ำมากขึ้น
ขณะที่อุณหภูมิของน้ำลดต่ำลง เจ้าปลารู้สึกได้ถึงสิ่งนี้

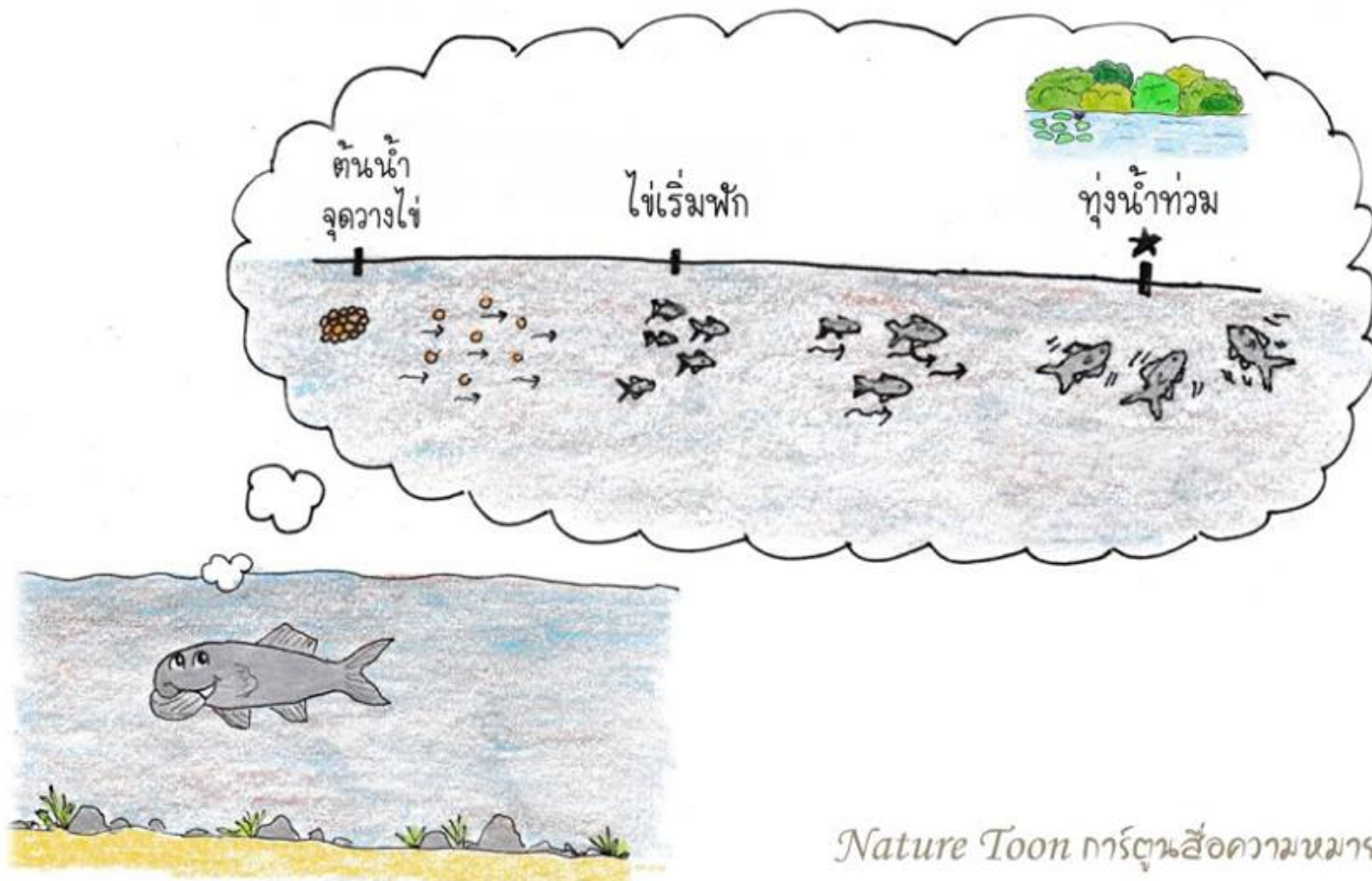

มันรับรู้ได้ว่า ฤดูวางไข่มาถึงแล้ว
และการเดินทางทวนน้ำต้องเริ่มต้น

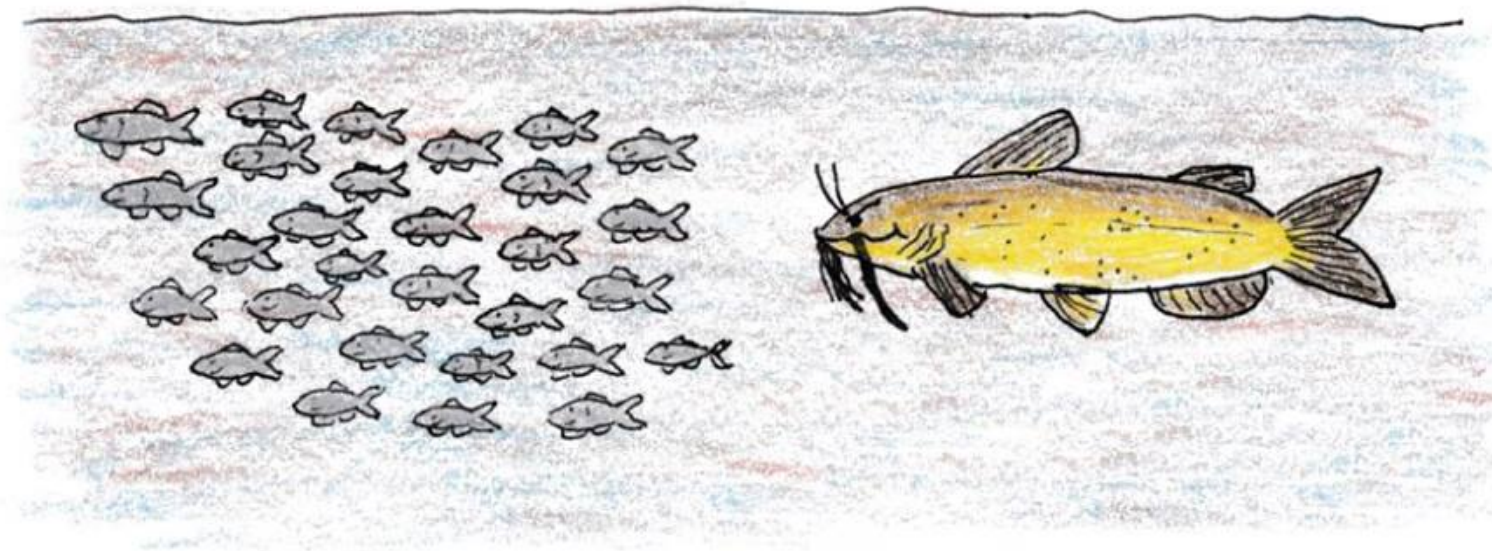

.....แม่ปลาร้อยคำนวณไว้แล้วอย่างดี.....

เพราะไข่ว่ายน้ำไม่ได้ ลูกปลาเกิดใหม่ก็ยังว่ายน้ำไม่ได้
ดังนั้น ถ้ามันต้องการให้ลูกได้อาศัยเติบโตในทุ่งน้ำท่วม
มันต้องกะตำแหน่งให้ถูกต้อง ว่าวางไข่จุดนี้ ให้ไข่ไหลตามน้ำ ลูกปลาระยะแรกไหลตามน้ำ
พอลูกปลาเริ่มว่ายน้ำได้ มันก็ถึงทุ่งน้ำท่วมพอดี ว่ายเข้าไปได้เลย

ปลาเล็กๆอย่างปลาสร้อย จะว่ายทวนน้ำเป็นฝูงใหญ่
และมักมีปลาใหญ่ว่ายตามขึ้นไป เช่น ปลาเค้า ปลาแคด ปลาเนื้ออ่อน
เป็นวงจรห่วงโซ่อาหารตามธรรมชาติ

แม้การที่ปลาเล็กว่ายรวมฝูง จะปลอดภัยต่อการถูกปลาใหญ่กิน
แต่ความช่วยเหลือ หากถูกชาวประมงจับ.... ก็จะต้องตายยกฝูง....
รวมถึงไข่นับล้านๆฟอง ที่ไม่มีโอกาสได้ฟักเป็นตัว

อนาคตของอาชีพชาวประมงที่นี่.... ไม่สดใสเลย

ดังนั้น ถ้าอยากให้สายน้ำในอนาคตยังมีปลา.... ก็คงถึงเวลาแล้วที่ต้องช่วยกัน

1. ไม่จับปลาในฤดูกาลน้ำแดง
รวมถึงเก็บกักอวนที่กั้นลำน้ำให้หมด

2. ไม่ซื้อ ไม่กินปลา ในฤดูวางไข่

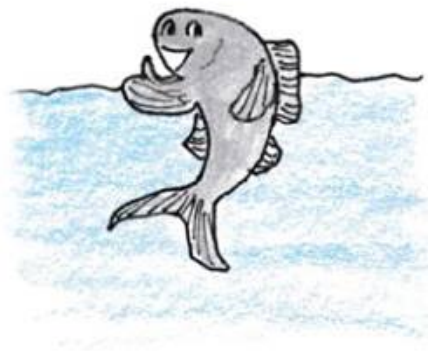
3. ไม่สนับสนุนการสร้างเขื่อนหรือฝาย
ที่ขวางกั้นลำน้ำที่เป็นทางอพยพของปลา

4. อนุรักษ์พื้นที่ทุ่งน้ำท่วม

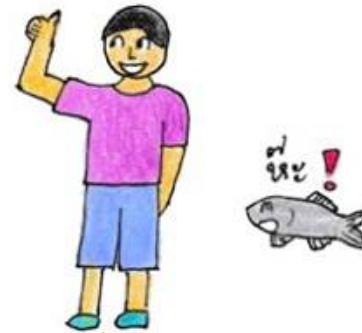
เพียงเท่านี้.... ทั้งคนทั้งปลาก็จะอยู่รอด

ปลาไม่สูญพันธุ์

คนก็มีปลากิน

&

“ท่านกินปลาไข่ ต่อไปปลาหมด ลูกหลานท่านอด ปลาหมดเพราะใคร?”

ตัวอย่างการทำงานเพื่อช่วยเหลือแม่ปลา

ฤดูน้ำแดงในทุกๆปี หน่วยงานประมงฯ และอาสาสมัครภาคส่วนต่างๆ
ในพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ์ (เขื่อนเขาแหลม) และเขื่อนศรีนครินทร์
จะช่วยกันเก็บกู้ตาข่ายเก่า ตาข่ายผิวดกกฎหมาย
และช่วยเหลือแม่ปลาให้สามารถว่ายน้ำขึ้นไปวางไข่ได้
นั่นก็เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของทรัพยากร
แล้วเราจะมีปลาพอกินพอใช้ไปตลอดปี

ภาพ : กลุ่มใบไม้

เก็บกู้ตาข่ายเก่า

ใช้กรรไกรตัดตาข่าย
แกะแม่ปลาออก

ปล่อยแม่ปลาคืนแหล่งน้ำ